

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

REZOLIUCIJA DĖL ŽMOGAUS TEISIŲ PADĖTIES AFGANISTANE

2021 m. gruodžio 21 d. Nr. XIV-812
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

konstatuodamas, kad 2021 m. rugpjūčio 15 d. valdžią Afganistane perėmė islamistų Talibano grupuotė;

vertindamas 1996–2001 m. trukusį Talibano valdymą kaip itin brutalų ir pažeidžiantį žmogaus teises;

reaguodamas į Jungtinių Tautų pranešimus apie Talibano vykdomus sunkius žmogaus teisių pažeidimus, tokius kaip susidorojimai, smurtas, politiniai persekiojimai, moterų ir mergaičių teisių varžymai, vaikų verbavimas į kariuomenę;

reikšdamas ypatingą susirūpinimą dėl moterų ir mergaičių, kurios susiduria su teisės į mokslą apribojimais, darbo vietų praradimu, seksualiniu išnaudojimu, judėjimo suvaržymais, taikių protestų malšinimu ir kitais apribojimais bei draudimais, žmogaus teisių padėties Afganistane;

jvertindamas grėsmę Afganistane esantiems civiliams, ypač moterims ir mergaitėms, jų teisėms užimtumo, švietimo, sveikatos priežiūros, kultūros ir kitose srityse;

pabréždamas, kad pagal 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, kurioje įtvirtinta teisė į gyvybę, laisvę, asmens saugumą, mokslą, visi žmonės gimsta laisvi ir lygūs savo orumu ir teisėmis, nepriklausomai nuo lyties, politinių ar kitokių įsitikinimų, nacionalinės ar socialinės kilmės ar kitokios padėties, visi turi teisę laisvai burtis į taikius susirinkimus, kiekvienas turi teisę į darbą, laisvą darbo pasirinkimą, teisingas ir tinkamas darbo sąlygas ir apsaugą nuo nedarbo,

griežtai smerkia Talibano vykdomą smurtą prieš civilius, ypač moteris, vaikus, mažumų atstovus ir asmenis, susijusius su ankstesne Afganistano vyriausybe, tarptautinėmis organizacijomis ar tarptautinėmis karinėmis misijomis, ir kitus žmogaus teisių pažeidimus;

pabréžia, kad Talibano vykdomi šiurkštūs žmogaus teisių pažeidimai prieštarauja tarptautinei humanitarinei teisei ir gali sukelti humanitarinę krizę;

ragina Talibana nedelsiant nutraukti smurtinius veiksmus prieš Afganistano ir Afganistane esančius kitų šalių piliečius, gerbti prigimtines žmogaus teises ir laikytis tarptautinės teisės normų;

ragina Talibana užtikrinti lygias moterų ir vyrių teises, laikytis viešai paskelbtų įsipareigojimų dėl moterų ir mergaičių teisių ir garantuoti jų teisę į išsilavinimą, užimtumą, sveikatos priežiūrą, kultūrą;

kviečia tarptautinę bendruomenę nustatyta tvarka pateiktus ir įregistruotus afganistaniečių moterų ir mergaičių prašymus dėl prieglobsčio suteikimo nagrinėti prioriteto tvarka ir užtikrinti teisę pasinaudoti prieglobsčio procedūromis asmenims, kuriems akivaizdžiai reikalinga tarptautinė apsauga;

kviečia tarptautinę bendruomenę atidžiai stebeti padėti Afganistane, nuodugniai sekti visuomenės grupių, kurioms kyla didžiausia rizika ir kurios yra labiausiai pažeidžiamos, žmogaus teisių padėti, užtikrinti reguliarų situacijos vertinimą bei teikti reikalingą humanitarinę pagalbą, kuria būtų siekiama prisidėti prie padėties regione stabilizavimo ir užkirsti kelią naujai migracijos krizei.

Seimo Pirmininkė

Viktorija Čmilytė-Nielsen